

Piyasada Satılan Organik Gıdaların Çeşitleri, Duyusal Kalitesi ve Tüketici Tercihleri Konusunda Bir Çalışma

Tomris Altuğ, Perihan Kendirci, Orhan Zeki Gürvardar, Mustafa Mortaş, Özgün Özdemir

Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü Bornova, İzmir

Özet

Bu çalışmada İzmir ve İstanbul'daki marketlerde satılmakta olan organik ürün çeşitleri belirlenmiş ve ürünlerin fiyatları konvansiyonel benzerleri ile karşılaştırılmıştır. Bir firmaya ait organik ve konvansiyonel süt örnekleri eşlenmiş kıyaslama testi kullanılarak değerlendirilmiş ve örnekler arasındaki farklılıklar ve tercih durumları belirlenmiştir. Çalışmada ayrıca İzmir'de yaşayan 6 farklı meslek grubundan toplam 300 adet tüketici ile organik gıdalarla ilgili anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

Çalışma sonucunda marketlerde satılan başlıca organik gıda gruplarının; hububat ürünleri, çaylar, kurutulmuş ürünler, kuruyemişler, baharatlar ve diğer ürünler (üzüm pekmezi, tahin, çiçek balı, zeytinyağı, süt, reçeller, komposto türü ürünler, bebek mamaları) olduğu belirlenmiştir. Çalışmada organik gıdaların, konvansiyonel gıdalarla kıyasla çok az çeşit ve sayıda bulunduğu ve fiyatlarının konvansiyonel gıdalara kıyasla 2 ila 10 kat daha yüksek olduğu saptanmıştır. İncelenen marketlerin pek çoğunda satışa sunulan organik gıdaların tüketicilerin dikkatini çekmeyecek raflarda yer aldığı da gözlenmiştir. Organik ve konvansiyonel süt örnekleri arasındaki duyusal farklılığın saptanması amacıyla Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Biyokimya Bölümü öğrencisi olan 44 panelist ile gerçekleştirilen eşlenmiş kıyaslama testi sonuçlarına göre süt örnekleri arasında duyusal açıdan önemli düzeyde ($p<0,01$) farklılık bulunduğu ve organik sütün konvansiyonel süte kıyasla daha yüksek oranda ($p<0,05$) tercih edildiği belirlenmiştir.

Tüketici anketi sonuçlarına göre; katılımcıların %47'sinin organik gıdaları doğru olarak tanımladıkları saptanmıştır. Katılımcıların %96'sı organik gıdaların sağlığa yararlı olduğunu; %98'i organik ve konvansiyonel gıdalar arasında duyusal olarak fark bulunduğunu; % 32'si organik sütü en az bir kez tükettiğini; % 89'u organik süt ve konvansiyonel süt arasında 1YTL'nin üzerinde fiyat farkı olmasını istemediklerini; %52'si organik gıdaların kontrolünün ülkemizde yeterli biçimde gerçekleştirildiğini düşündükleri belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Organik gıdalar, Tüketici tercihleri

Türkiye 10. Gıda Kongresi; 21-23 Mayıs 2008, Erzurum